

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

16 mai 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Toma Nadejda,

Judecători – Timofti Vladimir, Alerguș Constantin

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către inculpata Berliba Rodica, prin care solicită casarea sentinței Judecătoriei Drochia /sediul Rîșcani/ din 28 aprilie 2017 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 15 noiembrie 2017, în cauza penală privind-o pe

Berliba Rodica XXXXX, născută la XXXXX, originară și domiciliată în XXXXX.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 30.09.2016 – 28.04.2017 (prima instanță);
2. 24.05.2017 – 15.11.2017 (instanța de apel);
3. 26.02.2018 – 16.05.2018 (instanța de recurs ordinar).

Asupra admisibilității în principiu a recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Drochia /sediul Rîșcani/ din 28 aprilie 2017, cauza fiind examinată pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, Berliba Rodica a fost recunoscută vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, fiindu-i aplicată pedeapsa de 1 an 6 luni închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și de a exercita activități legate de circulația mijloacelor bănești pentru un termen de 3 ani.

În conformitate cu art. 84 alin. (4) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, cu includerea în termenul pedepselor, a duratei pedepsei executate parțial, stabilită prin sentința Judecătoriei Rîșcani din 18.03.2016, stabilindu-i pedeapsa definitivă de 8 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis pentru femei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și de a exercita activități legate de circulația mijloacelor bănești pentru un termen de 3 ani.

A fost încasat din contul lui Berliba Rodica în beneficiul „Băncii de Economii” SA suma de 3 289,44 euro în valută națională conform cursului oficial al BNM la data executării prezentei sentințe, în calitate de prejudiciu material.

Prin aceeași sentință, a fost condamnată și inculpata Ciubara Aliona, în privința căruia hotărârea în prezent nu se contestă.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, Berliba Rodica exercitând din 11 august 2003 funcția de controlor - casier, iar din 17 noiembrie 2010 în baza ordinului de transfer nr.3091-cf, în calitate de contabil șef-adjunct al filialei X a „Băncii de Economii”, având o serie de atribuții de serviciu organizatorico-economice prevăzute în Instrucțiunea de serviciu contabilului șef adjunct în serviciul contabilitate al filialei X a SA „Banca de Economii” aprobată la 18 noiembrie 2010 de Directorul filialei X, cu scopul însușirii ilegale a mijloacelor bănești încredințate în administrare, încălcând intenționat prevederile capitolului 11- „Modalitatea deschiderii conturilor de depozit” din Regulamentul privind ordinea efectuării operațiunilor în SA „Banca de Economii” la conturile de depozit ale persoanelor fizice care nu practică activitatea de întreprinzător sau alt tip de activitate, aprobat prin Hotărârea Consiliului Băncii de Economii în baza procesului-verbal nr.4 din 02 martie 2011, la 22 mai 2014, folosindu-se de situația de serviciu ce-i permitea accesul liber la blanchetele libretelor de economii ale filialei, în procesul de deservire a conturilor persoanelor fizice, a deschis în mod fraudulos contul de depozit cu numărul inexistent „2225039978166/198” pe numele locuitorului or. Rîșcani Ciurari Mihail, după care fără a reflecta faptul deschiderii contului în modulul „Depozite” din sistemul informațional al SA „Banca de Economii”, a primit de la acesta în administrarea băncii suma de 3150 euro, echivalent 59 562 lei, pe care ulterior i-a însușit, cauzând astfel băncii un prejudiciu material în proporții considerabile.

Astfel, prima instanță a încadrat acțiunile inculpatei conform prevederilor art. 191 alin. (2) lit. c), d) Cod penal – *„delapidarea averii străine, adică însușirea ilegală a bunurilor altei persoane, încredințate în administrarea vinovatului, săvârșită în proporții considerabile cu folosirea situației de serviciu.”*

3. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apel de către:

3.1 Adjunctul – interimar al procurorului – șef al Procuraturii raionului Rîșcani, Gaugaș Olga, care a solicitat casarea parțială a sentinței în partea referitoare la pedeapsa stabilită, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, numindu-i în baza art. 191 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, următoarele pedepse: inculpatei Berliba Rodica a-i fi numită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și de a exercita activități legate de circulația mijloacelor bănești pe un termen de 3 ani. Conform prevederilor art. 84 alin. (4) Cod penal, de-i stabilit lui Berliba Rodica pedeapsa definitivă pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, sub formă de închisoare pe un termen de 9 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis pentru femei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și de a exercita activități legate de circulația mijloacelor bănești pe un termen de 3 ani, invocând că, instanța de judecată le-a numit

inculpatelor o pedeapsă prea blândă, care nu corespunde criteriilor de individualizare a pedepsei, la stabilirea pedepsei definitive inculpatelor în baza art. 84 alin. (4) Cod penal, în condițiile judecării cauzei în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, prin cumularea numai a 6 luni de închisoare la pedeapsa stabilită prin sentința din 18.03.2016, instanța de judecată a ignorat faptul că, până în prezent, de către inculpate, nu este restituit prejudiciul material cauzat statului în urma acțiunilor sale criminale (Rodica - în sumă de 3 289, 44 euro). Totodată a mai indicat că, prima instanță greșit a indicat în sentință că: ”Din probele acumulate pe dosar rezultă că, în acțiunile inculpatelor sunt prezente circumstanțe atenuante prevăzute de art. 76 CP RM și anume recunoașterea vinovăției și căința sinceră.” Astfel, argumentele instanței de judecată sunt neîntemeiate și ilegale din următoarele motive: art. 76 Cod penal nu prevede ”căința sinceră” ca circumstanță atenuantă, iar conform pct. 35 al Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție a RM ”Cu privire la aplicarea prevederilor art. 364¹ CPP de către instanțele judecătorești” din 16.12.2013:”Recunoașterea vinovăției care atrage incidența procedurii simplificate, nu poate valorifica ca o circumstanță atenuantă judiciară prevăzută de art. 76 alin. (1) lit. f) CP, deoarece ar însemna ca aceleași situații de drept să i se acorde o dublă valență juridică”.

3.2 Avocatul Vangheli Vitalie în interesul inculpatei Berliba Rodica solicitând casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei decizii cu dispunerea aplicării în baza art. 191 alin. (2) lit. c), d) Cod penal pedepsei definitive prin aplicare prevederilor art.84 al. (4) Cod penal pe un termen de 7 ani și 9 luni cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis pentru femei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și de a exercita activități legate de circulația mijloacelor bănești pentru un termen de 3 ani, invocând că, pedeapsa stabilită este prea aspră, la stabilirea pedepsei prima instanță nu a luat în considerație faptul că inculpata, a conlucrat activ cu organul de urmărire penală la descoperirea infracțiunii, a recunoscut integral vina, se căiește de cele comise, a depus instanței cerere privind examinarea cauzei în ordinea art.364¹ Cod de procedură penală, care a fost acceptată de către instanță, dorește să achite prejudiciul cauzat prin infracțiune, are la întreținere un copil invalid, este caracterizată pozitiv la locul de trai.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 15 noiembrie 2017, apelurile declarate au fost respinse ca nefondate și menținută sentința.

4.1 Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că prima instanță corect a conchis că inculpatele au comis infracțiunea încriminată, a individualizat corect pedeapsa aplicată inculpatelor, în limitele prevăzute de art. 191 alin. (2) lit. c) și d) Cod penal și în coroborare cu prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală, acordând deplină eficiență prevederilor art. 7, 75, 77 Cod penal.

La fel, instanța de apel a indicat că ținând cont că la cauză nu sunt prezente temeiuri de aplicare a unei pedepse mai blânde, de influența pedepsei asupra corectării și reeducării inculpatelor acestea ne fiind anterior judecate, însă fiind în

prezența unui concurs de infracțiuni, instanța de apel a considerat că prima instanță corect a concluzionat că, atingerea scopului pedepsei se va asigura prin aplicarea pedepsei cu închisoarea , cu executarea acesteia.

Mai mult, cu referire la invocarea avocaților apelanți ce tine de faptul că clientele lor au recunoscut vina aceasta fiind o circumstanță atenuantă, instanța de apel a menționat că, argumentele respective nu pot fi reținute, deoarece recunoașterea vinei deja a fost valorificată prin examinarea cauzei în procedura simplificată prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, deci, recunoașterea vinovăției, nu poate fi apreciată ca o circumstanță atenuantă prevăzută de art. 76 alin. (1) lit. f) Cod penal, deoarece ar însemna că aceleași situații de drept să i se acorde o dublă valență juridică, a mai indicat că, deși inculpatele au recunoscut prejudiciul material, pînă în prezent nu a fost restituit, fapt ce denotă corectitudinea soluției adoptate de prima instanță.

5. Decizia instanței de apel, este atacată cu recurs ordinar de către inculpata Berliba Rodica, neindicând nici un temei pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prin care solicită casarea sentinței și a deciziei, invocând:

- conform modificărilor din Codul penal, solicită anularea recidivei;
- să fie aplicate prevederile art. 79 alin. (1¹) și (1²) pct. 6) Cod penal, considerând că la speță au fost constatate circumstanțe atenuante și anume: are un copil invalid de gr. I și a rămas cu părinții inculpatei care la rîndul lor sunt în etate și au nevoie de ajutorul ei;
- să fie aplicate prevederile art. 80 și 82 alin. (1) Cod penal;
- să-i fie aplicate prevederile art. 90¹ Cod penal;
- aplicarea prevederilor art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, ținând cont de faptul că se află în arest preventiv în Penitenciarul nr. 11 Bălți;

6. La recursul ordinar declarat de inculpată, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, a depus referință procurorul în Secția reprezentare a învinuirii în Curtea Supremă de Justiție, prin care a manifestat dezacordul cu recursul înaintat, a solicitat declararea recursului ca inadmisibil cu menținerea deciziei instanței de apel motivând prin faptul că atât prima instanță cât și instanța de apel au constatat just circumstanțele de drept și de fapt ale cauzei și corect au stabilit pedeapsa.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal constată că acesta este inadmisibil, din următoarele considerente.

În speță se constată că recurentul s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și a declarat recursul ordinar în termen.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul ordinar declarat împotriva hotărârii instanței de apel,

fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea recursului în cazul în care constată că recursul declarat este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Colegiul penal lecturând textul recursului reține că, inculpata pledează asupra aplicării unei pedepse mai blânde non privative de libertate, temei ce se raportează la prevederile art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, unde este stipulat că „hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, atunci când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale”.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub acest aspect, Colegiul penal reține că motivul – temeiul de recurs invocat de recurent nu se confirmă în instanța de recurs ordinar, argumentând în acest context următoarele.

Cât ține de temeiul care cade sub incidența art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, Colegiul penal menționează că este unul declarativ, deoarece în urma examinării materialelor cauzei și a conținutului deciziei instanței de apel, se constată că instanța de apel în decizia sa corect și-a motivat soluția de menținere a sentinței în privința vinovăției inculpatei și la aplicarea pedepsei a ținut cont de prevederile art. 61 alin. (2) Cod penal, de criteriile de individualizare a pedepsei penale, prevăzute de art. 75 Cod penal, precum și faptul că cauza a fost examinată în procedura simplificată prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, a redus corect pedeapsa în conformitate cu prevederile alin. (8) a aceluiași articol.

Totodată, Colegiul penal reține că instanța de apel, corect a adoptat soluția în cauza dată în temeiul art. 415 alin. (1) pct. 2) și art. 419 Cod de procedură penală, menținând sentința primei instanțe, prin care s-a stabilit o pedeapsă echitabilă aplicată inculpatei în limitele sancțiunii aproape de minimum cu aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

Referitor la cerința recurente de a aplica prevederile art. 79 alin. (1¹) și (1²) pct. 6); 80, 82, 90¹ Cod penal, Colegiul penal menționează că aceste prevederi nu pot fi aplicate, or, prin sentința menținută de instanța de apel inculpatei i s-a adăugat la pedeapsa stabilită anterior prin decizia instanței de recurs din 25 ianuarie 2017, 6 luni, astfel din pedeapsa de 1 an și 6 luni doar 6 luni, mai mult instanța de recurs mai menționează că în decizia instanței de apel nu este constatată starea de recidivă cum invocă recurenta, astfel, Colegiul penal apreciază ca declarativ acest motiv, la fel nu pot fi aplicate prevederile art. 80 Cod penal pe motiv că instanța de recurs nu a constatat încheierea unui acord de recunoaștere a vinovăției conform art. 509 Cod de procedură penală.

Referitor la temeiurile invocate de inculpată că pedeapsa aplicată nu este individualizată corect, Colegiul penal a conchis că sunt niște argumente declarative ce nu corespund realității or, aceste motive au constituit obiect de discuții în instanța de apel, asupra cărora aceasta s-a expus în mod detaliat în decizia atacată (f.d. 222 – 224), motivare pe care Colegiul penal o însușește, ce este conform practicii CEDO, hotărârea Albert vs România din 16.02.2010.

8. În consecință, Colegiul penal nu a constatat prezența erorilor de drept invocate de recurentă ce ar fi afectat hotărârea instanței de apel atacată sub aspectele contestate, deoarece soluția adoptată de către instanța de apel este legală și întemeiată, iar recursul ordinar urmează a fi respins ca inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat.

9. Conducându-se de prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către inculpata Berliba Rodica, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 15 noiembrie 2017, în cauza penală privind-o pe **Berliba Rodica XXXXX**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **14 iunie 2018**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Timofti Vladimir

Alerguș Constantin